

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.

Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 21 MEI.

Gemeente kiezing van den 2 juni.

Kandidaat der katholieke denkwijze.

FRANÇOIS MEYERS, advocaat.

Wij moeten nog in eenige woorden terugkomen op de merkwaardige redevoering uitgesproken door den heer advocaat Meyers op de laatste bijeenkomst der Concordia en waarvan wij reeds verleden dinsdag het voornaamste gedeelte hebben medegedeeld.

Door de schuld van ons liberaal stadsbestuur zeide M. Meyers, is seder vijf maanden het godsdienstig onderwijs in ons collegie afgeschafeld en de liberale partij die heden de stad regeert schijnt zich niet te bekommeren met dien toestand, die het geweten krenkt van al degenen die hunne kinderen aan ons collegie toevertrouwen.

Wat kan het ons maken zegt M. Meyers, dat onze tegenstanders willen leven en sterven gelijk zij het verklaren, in het geloof hunner vaders? Waarom werpen zij dien mantel van godsdienst over hun gedrag, terwijl zij ons tevens durven verwijten dat wij het zijn die den godsdienst doen dienen tot werktuig om te heerschen en die ons met den mantel der godsdienst dekken om onze eerocht en onzen dorst naar macht te voldoen. Het is de heer de Favereau die ons dit verwijt doet.

M. de Favereau heeft op eene der laatste liberale bijeenkomsten gezegd dat de godsdienst niets in het politiek te zien heeft. Maar het is daarvan niet dat er in de kiezing kwestie is. De liberale kandidaat zou ons moeten zeggen of de godsdienst volgens hem niets te zien heeft in het onderwijs. Hetgeen wij willen kennen en hetgeen wij het recht hebben te vragen dat is de opinie van M. de Favereau nopens het godsdienstig onderwijs in onze scholen. M. de Favereau wacht zich wel daarvan te spreken. Maar zijne hoedanigheid van liberaal en van voorzitter der liberale associatie antwoordt duidelijk genoeg.

Een der sprekers van den liberalen meeting heeft overigens gezegd dat M. de Favereau een aanhanger zou zijn van het bestuur van M. Frère-Orban. Om te begrijpen wat die woorden betekenen moet men niet uit het oog verliezen dat M. Frère-Orban in eene der laatste Kamer-zittingen openlijk verklaarde dat hij de afschaffing van de wet van 1842 en de uitsluiting van den priester uit de scholen. M. de Favereau, gelijk overigens alle liberalen van het land, wil de afschaffing van het godsdienstig onderwijs. De laatste beraadslagingen der Kamer hebben duidelijk bewezen dat daarover geen verschil van gedachte onder de liberalen bestaat.

Overigens M. de Favereau stemt geheel overeen met zijne vrienden van het stadhuis en hij keurt hunne handelwijze in zake van onderwijs geheel en al goed.

M. Meyers vraagt uit welk recht die heeren van het stadhuis, waarvan geen enkele een kind in het collegie heeft en onder dewelke er zijn die hunne dochters in de begijnen-pensionaten en hunne zonen bij de Jesuiten plaatsen, uit welk recht zij ons een onderwijs en een opvoedings stelsel willen opleggen hetwelk ons misaagt en ons geweten kwetst?

Voor mijn deel, zegt hij, ik wil mij aan dien dwang niet onderwerpen en indien ik er niet in geluk met de medewerking der weldenkende lieden der stad en in het algemeen belang, het tegenwoordig systeem te veranderen, dan zullen wij toch het middel vinden om ons te onttrekken aan die schending van ons geweten welke niemand het recht heeft ons op te leggen onder welk liberaal voorwendsel het ook zij. Ik wend mij tot alle kiezers die kinderen hebben, wij hebben dezelfde belangen en in de stemmen waarmede zij mij zullen vereeren zal ik de kracht putten om dit gemeenzaam belang de toekomst onzer kinderen te verdedigen.

Aan alle kiezers zal ik ook vragen wat zij denken over de nieuwe imposten en de openbare werken die er mede zullen uitgevoerd worden. Was dat allemaal wel noodig? De openbare denkwijze antwoordt: Neen! Ook ziet men dat onze stadhuisheeren zich van den eenen meeting naar den anderen gaan verschuiven. Maar de openbare denkwijze heeft de verontschuldiging heel slap gevonden toen zij vernomen heeft dat M. de burgemeester verklaart dat deze imposten slechts eenen kleinen tijd zullen geheven worden: na 65 jaren zal dat ophouden!

De kiezing van den 2 juni zal die vermenkerij beantwoorden.

Op het einde van den laatsten liberalen meeting heeft M. Adolphe Ghinéau, een onzer liberaalste regeerders verklaard dat de katholieke *moorde-naars* zijn en dat al die voor hun zouden stemmen, oneerlijke lieden zijn. Dat zijn grove woorden en groote ongerijmdheden die geen antwoord verdienen. Wanneer men de eer heeft schepen van Tongeren te zijn, dan betaamt het dat men tot andere argumenten zijne toevlucht nam, vooral wanneer men zich moet vrij pleiten van het verwijt van de godsdienstige gevoelens gekwetst te hebben in het vraagstuk van het onderwijs.

CONCORDIA.

De Concordia zal eene algemeene vergadering houden, maandag aanstaande, tweede Pinksterdag om 5 uren.

L'INDICATEUR BREVETÉ des heures de départ & d'arrivée des convois des chemins de fer belges pour le mois de **Mai** 1874, est en vente chez M. COLLÉE. Avec carte. Prix 25 centimes.

BINNENLAND.

Het groot festival voor harmonie-fanfaren- en zangmaatschappijen van het land en den vreemde dat te Lier op 14 juni plaats heeft en waaraan voor eene som van 800 fr. premien verbonden is, belooft luisterrijk te wezen door het groot getal genootschappen die zich reeds hebben doen inschrijven.

Daar het mogelijk is dat sommige maatschappijen bij vergetelheid nog geen programma hebben ontvangen worden zij bij deze verwittigd dat, al degenen die hunne bijtreding voor 1° juni aanstaande aan het gemeente-bestuur laten kennen de voordeelen nog zullen genieten in voormeld programma bepaald.

— Men schrijft uit Brussel, 15 mei :

Reizigers, welke donderdag avond te Brussel zijn aangekomen, verhalen dat er dien dag, rond 1 uur 40 m., langs de spoorweglinie van Kortrijk op Denderleeuw, eene botsing heeft plaats gehad. De reizigerstrein, ten 12 1/2 ure uit Kortrijk vertrokken, bevond zich op omtrent 600 meters van de statie van Denderleeuw, toen hij met geweld op den koopwarentrein stiet, die zoo even deze statie verliet. De schok was verschrikkelijk. Vele reizigers hebben meer of min erge kneuzingen bekomen. De trein overste, die zich in den bagagie-wagen bevond, heeft zijn behoud te danken aan de vlugheid, waarmede hij van den trein is afgesprongen. Een onzerzoek is geopend over de oorzaak van dit ongeval.

— Men schrijft uit Antwerpen :

HELDENDADEN. — De heldendaden der burgerwacht worden allengs al kluchtiger; maar ook, in zekeren zin, krijgen de overheden een karakter van dwingelandij, geschikt om deze instelling nog dieper in ongenade te doen vallen bij het publiek.

Gisteren morgen werd de genaamde G... klerk, Provinciestraat, in de Gasthuisstraat aangehouden; Wij zeggen aangehouden, en door eenen officier en zes gardes naar den amigo gebracht.

Wat misdad had hij bedreven? En door wie werd die mirlaire heldendad bevolen? De misdad was eene kinderachtigheid, iets wat wij in Antwerpen eene *trutterij* noemen, en de bevelgever van de aanhouding was zekere majoor der burgerwacht, die men zegt een heel mirlair karakter te hebben.

De zes man, de officier en de burger werden door honderde menschen, en vooral straatjongens achtervolgd. Men had echter aan den officier vergeten te zeggen, wat de klerk misdreven had, en, niettegenstaande het bevel van den majoor, liet een simple adjunct van politie den gevangene onmiddellijk los.

Nu, die adjunct toonde meer verstand dan de verzilverden der burgerwacht.

De heer Gustaaf G. nam een ruitje, en reed naar het Plein; hij wandelde dus weer vrij voor de oogen der verzilverden, toen het eskort van zes man andermaal op het Plein aankwam, en verwonderd was, dat die paling toen reeds door de tralies van den amigo had weten te slijberen.

Eenige oogenblikken later had er op het Plein eene andere mirlaire aanhouding plaats. Het scheen weldra, dat de tweede aanhouding in betrekking stond met de eerste, en wie weet, of de kolonel en de majoor geheel de garde-civiek niet in den trommel gingen doen steken!

Vier artilleristen en een onderofficier van dit speciaal korps, met de bajonnetten op de geweren, opgekrode moustaches en vlammeende oogen, brachten den *ongewapenden* garde, niet naar den amigo, maar wel naar de... celvangenis.

Heeft de kolonel het recht wel, om zoo maar, op zijn eigen houtje, gebruik te maken van de celvangenis?

Het volk schoorde saam, en er waren oogenblikken, dat men den aangehouden met geweld in vrijheid zou gesteld hebben. Zoo dreigend was het volk, dat de gewapende artilleristen niet uit de gevangenis durfden komen, waar zij hunnen man, op bevel van den kolonel, achter de tralies deden zetten!

Wat had deze nu weer uitgericht? Kolonel David zegde dat hij zich schuldig had gemaakt aan *blague*, een feit, dat, zoo ver wij weten, in het mirlair strafboek niet als overtreding opgeteekend staat.

Ziehier nu het fijn woord van die klucht: Gustaaf G... en C..., welke laatste in de celvangenis gezet heeft, of misschien nog zit — wie weet! — had een deel van den nacht plezier gemaakt, en slechts in den morgen dacht Gustaaf G... er aan, dat het vaderland zijne diensten als garde-civiek eischte.

Hij schoot dan ook ieverig zijn tuniek aan, en de twee vrienden reden in open ruitje naar de plaats, waar de vaderlandsche oefeningen gingen beginnen. Aan de Gasthuisstraat gekomen, stapten

beiden uit; doch C. vergat zijne bajonnet, dat door Gustaaf G..., uit lacherij, onder den frak geborgen werd.

Voor de troepen gekomen, hief hij de bajonnet op, en vroeg aan wie ze toebehoorde? een geval, dat als zoo kwetsend voor de eer en de grootheid der burgersoldaten werd aangezien, dat hij tusschen de gewapende macht naar de permanence gebracht, doch door den adjunct ontslagen werd.

De kolonel vernam op het Plein dat glorierijk geval, nog onbekend in de geschiedboeken onzer burgerwacht; hij deed C. opzoeken, ondervroeg hem van de hoogte van zijn edel strijdaard, en dewijl de garde niet beleefd was — misschien een weinig ten gevolge van het plezier van den nacht — werd hij onmiddellijk naar de celvangenis gebracht.

Nu schijnt er echter eene protestatie in omloop te zijn in het korps artillerie, waarin men verklaart niet meer voor *garde-ville* te willen spelen.

— Bekent met mij, dat de wereld een aardig ding is. Talrijke Belgische burgerwachten begeven zich, ter gelegenheid der schoone koningsfeesten, naar Holland, om te schieten voor prijs.

Op den Dam, te Amsterdam, tegenover Willems paleis, worden zij onthaald door de Hollandsche schutterij.

Beiden hebben muziek bij zich, en beiden staan natuurlijk onder de wapens; achter de Belgen staat het monument van het *Metalen Kruis*, opgericht ter eere der gesneuvelde Hollanders in 1850...

De Belgen spelen het « Wien Neerlandsch bloed, » enz.

De Hollanders spelen, in tegenwoordigheid van dat monument en der familie van Oranje :

« Nous avons brisé l'orange.

» Sous l'arbre de la liberté ! »

En men voegt er ten slotte bij, dat het Hollandsch publiek (en misschien de koninklijke familie....) geestdriftig heeft toegejuicht.

BUITENLAND.

Nederland.

HET JUBELFEEST DES KONINGS.

Den Haag heeft Amsterdam overtroffen. Zoo fel en aanhoudend als het hier den geheelen nacht en voormiddag heeft geregd, behoort tot 'de zeldzaamheden. Het was daarbij koud en het waaide vrij sterk.

Voor het koninklijk paleis, links en rechts van het ruitersandbeeld des Zwijgers, masten, met schilden en tropheën, zich aansluitende aan een fraaien eereboog van frisch groen, met een prachtige kroon in de spits. Van daar frisch groen langs de kruizen tot aan de Markt, die eenvoudig maar smakvol is versierd door middel van masten en gairlandes.

Aan die masten schilden met de busten des konings, en *relief*, beurtelings in goud of zilver, met een zilveren lauwerkrans en de jaartallen 1849-1874.

Deze manier van versiering schijnt, hetzij door het gemeentebestuur, hetzij door de feest-kommissie, als regel aangenomen te zijn, want men vond dezelfde soort masten en schilden, op verscheidene van de voornaamste punten waar de stoet moest passeeren.

Verder op zagen Venestraat, Spui en vooral de Vlamingsstraat er zeer goed uit.

Enkele andere straten (de buurt van de Gedempte Gracht, een paar zijstraten aan den Stationsweg, de buurt van het Ledigerf, enz.) dragen nog versieringen. Zoo ook zijn op verschillende plaatsen enkele huizen versierd.

Afzonderlijk zou vermelding verdienen de eerepoort met zuilen voor het paleis van prins Frederik de prachtige versiering van het monument in het Willemspark, de Grootte Bazar, de inrichting van den Dierentuin, de piramide voor de werkplaats van de gebroeders Jacobs (Hofstraat,) maar bovenal eene in waarheid magneetische piramide van bloemen en gewassen, in het Voorhout opgericht door de maatschappij van tuinbouw.

Vermelding verdienen tevens een aantal versieringen binnenshuis, te veel om ze hier op te noemen. De schoonste versieringen in winkels vinden men in de Pootten en in de Hoogstraat.

Het bleefintusschen met de meest onbarmhartige manier doorrengen. De optocht en het gezang van de kinderen der gemeentescholen, die tegen 8 ure des morgens een aanvang zou nemen, had geen plaats.

Later in den morgen was het bedroevend om te zien hoe al de korporatiën, de eerewacht, de zangvereeniging, de schutterij en de militaire wacht, achtereenvolgens door dik en dun naar het station van den hollandschen spoorweg oprukten, waar Zijne Majesteit ten half een zou aankomen.

In regen wind en modder vormde zich de stoet voor het station. Het was er recht guur en onaangenaam. De tapijten en de draperijen, buiten de nette geïmproviseerde wachtkamer, dropen van het water, terwijl een deel der draperijen eens zelfs door den wind werd overhoop geworpen.

Een aantal overheden zijn achtereenvolgens op het terrein verschenen, de ministers, de commissaris des konings, de bevelhebber van de eerste militaire afdeling, de plaatselijke kommandant, de burgemeester, leden van den Raad enz. Het is half een. De muziek kondigt de nadering

aan van den trein uit Amsterdam. Een aantal in het wit gekleede meisjes, met groene kransen in de haren — kinderen uit het volk, door dr. Wap, die zich bij deze feestviering hoogst verdienstelijk heeft gemaakt, daartoe opgeroepen — boden bloemtuilen aan en bestrooiden HH. MM. met bloemen, eene ovatie die beiden zichtbaar aangenaam was. De omstaanders juichten het hooge reisgezelschap toe.

De burgemeester nam alsnu het woord, om in eene korte maar warme toespraak Z. M. met het zilveren feest geluk te wenschen.

De Liedertafel *Cecilia* viel in met een *Welkomstgreet*, treffende woorden van dr. Wap, door Richard Hol op uitstekende wijze op muziek gebracht.

De stoet voor den intocht werd alsnu zoo spoedig mogelijk ingericht en stelde zich in beweging. Toen HH. MM. in het ruitje stegen, had het schier plotselings opgehouden te regenen en brak een zomestral door de zwarte wolken.

Eerst een detachement huzaren met muziek. Dan de vereeniging voor belangrijke krijgshedrijven met hare banier; de eerste en tweede sektiën van het Metalen Kruis met hare banieren, en even zoo de vereeniging *Nieuwland*, de Israëlietische werklieden, de Nationale Zangschool, het genootschap *Kunstoefening*, vereeniging *Joost Van den Vondel*, *pulchri Studio*, enz.

Daarop volgde een eerewagen, voorstellende 's *Gravenhages-Oranjetuin*, een waar bloempriël, omlijd door de standaarden en wapens der verschillende provinciën, ter linker- en rechterzijde van het rijkswapen geplaatst.

Onmiddellijk hierop volgden burgemeester en wethouders van 's Gravenhage, in open ruitje gezeten, en daarachter de eerewacht uit den adolstand te paard. Eindelijk het open ruitje met HH. MM. den koning en de koningin van Saksen Weimar Eisenach, met de kommandanten der beide eerewachten.

Het veder in aanmerking genomen, was er veel volk op de been. Dat HH. MM. en overige vorstelijke personen met veel geestdrift begroet werden, behoeft nauwelijks gezegd te worden.

Aan het paleis — waarvoor het korps Haagsche scherpshutters als eerewacht post had gevat — werden bij het naderen van den stoet door een der muziekkorpsen, de nationale liederen aangeheven.

Weldra verschenen de vorstelijke personen voor de ramen van het paleis, en werden met levendig gejuich begroet, dat niet eindigde, voor dat Z. M. buiten op het balkon was getreden en herhaaldelijk de groote volksmenigte, die op het plein voor 't paleis en in den omtrek geschaard stond, met de hand had toegewuifd.

Toen het plein voor 't paleis ontruimd was, werd een aanvang gemaakt met de voorbereidselen aldaar voor de muziekuivoering, die ten 2 ure zou plaats hebben.

Nadat het Volkslied was voorgedragen, ving de uitvoering aan van het *Te Deum Laudamus* van Sigismund Neukom, voor deze gelegenheid — al werd het naar den latijnschen tekst gezongen — op meesterlijke wijze door Dr. Wap. in het nederlandsch overgedicht.

In de open lucht ging veel aan kracht verloren, niettegenstaande wel 500 uitvoerenden bijeen waren en de vleugels van het paleis bijdroegen, om de kracht van het massale geluid niet te snel te doen vervliegen. De uitvoering onder leiding van M. Bekking was zeer lofwaardig.

Dr. Wap werd in het paleis onthouden, waar hem, naar we veronderstellen, 's konings tevredenheid werd kenbaar gemaakt.

Na afloop van het *Te Deum* hadden er van alle kanten toejuichingen plaats. H. M. de koningin, die aan een raam was herkend, werd met geestdrift begroet, hetgeen H. M. hoopte op het balkon te verschijnen, waar zij de jubelende volksmenigte met veel minzaamheid groette.

Met het oog op het weder (alhoewel het sedert den intocht tamelijk droog bleef) is de gekostumeerde optocht van de leerlingen van het Gymnasium en de hoogere burgerschool uitgesteld.

Ook werd wegens het gemeentebestuur afgekindigd, dat om dezelfde reden de illuminatie geen plaats zou hebben.

Italië.

ONTVLUCHTING VAN 45 GALEIBOEVEN.

Dezer dagen, op eenen namiddag ten 2 ure, zij nu uit de gevangenis van het kasteel te Cosenza. 45 gevangenen ontsnapt. Zij maakten gebruik van het oogeblik waarop een waker, die eene ton drinkwater binnen bracht, twee deuren had laten openstaan, wierpen den waker ten gronde en overrompelden de wacht, bestaande uit negen man. waaraan er drie op schildwacht stonden. De eerste schildwacht velde er twee neer, naar moest weldra voor het groot getal onderdoen. Zij maakten zich meester van de wapens der wacht en ontvluchten langs den kant der stad, waar de krijgsoefeningen plaats hadden. De soldaten hen ziende, trachtten eene ketting te vormen en de vluchtelingen in te sluiten, maar konden er slechts eenigen vatten. Na werd er eene ware menschenjacht ingericht; den eersten avond werden er een twintigtal terug binnengebracht en weldra bieven er maar vijf of zes meer in vrijheid. Er heeft eene poos, verbaasheid en schrik in de stad geheerscht; de losgebrokeken waren booswichten van de ergste soort, meestal veroordeeld tot levenslangen dwangarbeid.